

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2022-10- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS PASITARIMO SPRENDIMŲ VYKDYMO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo 2022 m. rugsėjo 7 d. pasitarimo Nr. 32 protokolo sprendimų, penktąjį punktą „Pavesti Susisiekimo ministerijai kartu su Energetikos ministerija iki 2022 m. spalio 1 d. pateikti pasiūlymus dėl kuro sąnaudų mažinimo priemonių transporto sektoriuje ir nedelsiant pradėti įgyvendinti visuomenės informavimo apie kuro taupymą priemones“ informuoja, kad Susisiekimo ministerija kartu su Energetikos ministerija parengė pasiūlymus dėl kuro sąnaudų mažinimo priemonių transporto sektoriuje, kurios pateiktos priede.

Pažymime, kad VšĮ Lietuvos energetikos agentūros Energijos vartojimo efektyvumo didinimo kompetencijų centras, parengė Energijos taupymo gaires (pridedamos), kuriose pateikiamos detalios energijos taupymo rekomendacijos, padedančios sutaupyti iki 95 proc. išlaidų energetiniams resursams. Jeigu Lietuvos vairuotojai atsižvelgtų į Ekonomiško vairavimo rekomendacijas ir sumažintų kuro suvartojimą bent 7 proc., tai leistų kiekvienais metais sutaupyti apie 250 mln. EUR, kuriuos vairuotojai išleidžia degalams.

Susisiekimo ministerija, jai pavaldžios institucijos ir savivaldybės sieks mažinti energetinius resursus šiomis pagrindinėmis priemonėmis:

1. **Spūsčių mažinimas valstybinės reikšmės keliuose.** VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija organizuodama kelių rekonstrukcijos darbus mažins spūstis ir organizuos eismą taip, kad vairuotojams būtų kuo mažiau nepatogumų. Magistraliniuose keliuose su skiriamąja juosta, visais atvejais eismą planuojama organizuoti tik 2+2 juostomis, išnaudojant saugos juostas, taikant papildomas praplatinimo priemones. Planuojant konkretaus objekto remonto darbus ar

rekonstrukciją bus įrengiamos tinkamos apylankos, taip bus sumažinanti nepatogumai vairuotojams.

2. Elektros taupymas mažinant apšvietimą keliuose. Valstybinės reikšmės keliuose per metus planuojama sutaupyti apie 700 000 kWh, tai planuojama pasiekti atjungiant 2811 šviestuvų apšvietimą iš 8433 šviestuvų. Pažymime, kad bus išjungiami tik tie šviestuvai, kurie nepablogins kelių matomumo tamsiu paros metu.

3. Švietėjiška veikla energetinių resursų taupymui. Susisiekimo ministerija, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijai nustatys papildomus uždavinius, kad organizuodama saugaus eismo švietėjiškos veiklos kampanijas papildomai dėmesį skirtų visuomenės švietimui, galimų taupymo priemonių bei energetinių resursų sutaupymui pristatyti.

4. Darnaus judumo priemonių įgyvendinimas. Šiuo metu jau dvidešimt Lietuvos savivaldybių jau parengė ir pradėjo įgyvendinti Darnaus judumo planus. Šių planų pagrindiniai tikslai ir uždaviniai – gerinti teritorijų prieinamumą ir teikti aukštos kokybės susisiekimo paslaugas mieste ir priemiestyje. Ilgalaikė vizija ir aiškus įgyvendinimo planas – esamų ilgalaikių miesto plėtros strategijų ir būsimų susisiekimo infrastruktūros plėtros planų krypčių identifikavimas ir aiškių prioritetų nustatymas, apimant įgyvendinimo laiką, atsakomybes ir nustatant reikiamus išteklius ir finansus.

Įgyvendinant Darnaus judumo priemones iki 2030 m. šalia savivaldybės priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių, planuojama nutiesti ne mažiau kaip 1 000 km naujų dviračių bei pėsčiųjų eismui pritaikytos infrastruktūros. Dar 1 000 km naujos dviračių bei pėsčiųjų eismui pritaikytos infrastruktūros iki 2030 metų planuojama nutiesti šalia valstybinės reikšmės kelių. Savivaldybėse bus įrengta 10 naujų Park and Ride (toliau P+R) automobilių parkavimo vietų, kurios vairuotojus paskatins automobilius palikti automobilių aikštelėse (vien Vilniuje bus sudaryta galimybė palikti apie 700 automobilių) ir keliauti į miesto centrą viešuoju transportu. Siekiant didesnio viešojo transporto patrauklumo, iš Europos Sąjungos fondų numatytos lėšos paskatinti savivaldybėse apie 562 alternatyviaisiais degalais varomų autobusų įsigijimą ir jiems reikalingos įkrovimo / papildymo infrastruktūros sukūrimą. Taip pat turės būti įgyvendintos ir kitos patrauklumo užtikrinimui būtinos priemonės: viešajam transportui skirtų A juostų kūrimas naujose gatvėse ir plėtra esamose, viešojo transporto priemonių pralaidumo didinimas nustatant pirmumą eisme, autobusų stotelių, maršrutų ir eismo grafikų peržiūra juos tarpusavyje suderinant ir plečiant aptarnavimo ribas, viešojo transporto maršrutų sąveiką su privačiu transportu (P+R), viešojo transporto bilietų kainų peržiūra, maršrutų planavimo ir bilietų įsigijimo vieninga sistema, viešojo transporto priemonių pritaikymas naudotis specialiu poreikių turintiems asmenims ir kt.

Skatinant naudoti draugiškesnes aplinkai transporto priemones, savivaldybėse ir šalia valstybinės reikšmės kelių taip pat bus vystoma alternatyviųjų degalų įkrovimo / papildymo

infrastruktūra. Iki 2030 m. planuoja įrengti virš 6 tūkst. viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų (iš jų virš 5 tūkst. – savivaldybėse), taip pat nemažiau kaip 4 vandenilio papildymo stotis. Ne tik alternatyviųjų degalų įkrovimo / papildymo infrastruktūros vystymo paskatinimui, tačiau ir mažiau taršių transporto priemonių (virš 35 tūkst. vnt.) įsigijimo skatinimui taip pat yra suplanuotos ES fondų lėšos.

5. Automobilių dalinimosi paslaugos, jų skatinimas. Europos Komisijos 2022 m. strateginio prognozavimo ataskaitoje „Žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos sąsajų užtikrinimas naujomis geopolitinėmis aplinkybėmis“ nurodyta, kad daugiau kaip 70 proc. visų kelionių ES žmonės keliauja automobiliu. Prognozuojama, kas iki 2050 m. šis skaičiai dar atitinkamai augs 42 proc. Todėl svarbu ir suprasti vartotojų poreikius, siekiant sudaryti tinkamas paskatas ir pasiūlyti reikalingas paslaugas pokyčiui. Vertinama, kad augantis vartotojų sąmoningumas dėl transporto poveikio aplinkai gali paskatinti atsisakyti asmeninių transporto priemonių naudojimo ir rinktis jas kaip paslaugą. Lietuvoje sparčiai populiarėja automobilių dalinimosi paslaugos, kurių patrauklumui didinti būtini ir savivaldybių prisidėjimas (parkavimo ir pritaikytos infrastruktūros kūrimas). Šiuo metu Lietuvoje dalinamasis virš 2500 automobilių. Sparčiai visame pasaulyje ir ypač Europos miestuose auganti automobilių dalijimosi paslauga leidžia išsamiau ištirti kokią įtaką dalijimosi ekonomika daro ne tik šia paslauga besinaudojantiems vartotojams, bet ir miestų infrastruktūrai bei aplinkos taršai. Vokietijoje, kuri šiuo metu turi didžiausią ir seniausią dalijimosi ekonomikos kultūrą Europos Sąjungos šalyse šiemet atliktais tyrimais buvo nustatyta, kad vienas dalijimosi automobilis gali pakeisti net 20 privačiai naudojamų automobilių¹. Tai ženkliai padeda spręsti ne tik parkavimo, bet ir padidėjusio užterštumo problemas miestuose ir ypač jų centrinėse zonose kur tam tikru metu susirenka didžiausia žmonių, o kartu ir automobilių koncentracija (pvz. 20 automobilių gali užimti 100 metrų eilę).

Lietuvoje sparčiai populiarėja automobilių dalinimosi paslaugos (šiuo metu Lietuvoje dalinamasis virš 2 500 automobilių), kurių patrauklumui didinti ir toliau būtini savivaldybių prisidėjimai (tokių automobilių statymo, kitos tam reikalingos infrastruktūros kūrimas arba pritaikymas). Lietuvoje labiausiai paplitusi automobilių dalijimosi rūšis - kai automobilį galima palikti praktiškai bet kurioje vartotojui patogioje vietoje (ang. free-floating). Tai leidžia vartotojams nevažiuoti papildomų kilometrų iki tam tikros, specialiai šių automobilių parkavimui, įrengtos aikštelės, o rinktis patogiausią ir greičiausią maršrutą, taip iki minimumo sumažinant taršą, kurią išskiria automobilis. Tyrimo, kuris buvo atliktas didžiuosiuose Europos miestuose duomenimis nustatyta, kad vienas asmuo (skirtingai pagal miestą) gali sutaupyti nuo 4 iki 78 proc.

¹https://carsharing.de/sites/default/files/uploads/factsheet_carsharing_in_germany_2022_en.pdf?fbclid=IwAR2MUGkDXD5_rJWSXVIMAVf5ICUWwoqgzfa0PwtzOiyWx7zT20VnhzFZzxk

išmetamo CO₂ kiekio automobiliu². Gyventojų kiekiu į Vilnių panašiuose miestuose - Helsinkyje ir Kopenhagoje šis sutaupymas yra nuo 17 iki 52 proc.

Atsižvelgiant į atlikus preliminarious skaičiavimus nustatyta, kad jeigu Lietuvos gyventojai atsižvelgs į pateiktas energetinių išteklių taupymo rekomendacijas ir pasinaudos pasiūlytomis priemonėmis, kiekvienais metais galėtų sutaupyti daugiau negu 1 milijardą EUR, tuo pačiu prisidėtų prie visuomenės sveikatos ir aplinkos kokybės gerinimo Lietuvoje.

PRIDEDAMA:

1. Pasiūlymai dėl kuro sąnaudų mažinimo priemonių transporto sektoriuje, 1 lapas;
2. Energijos taupymo gairės, 56 lapai.

Susisiekimo ministerijos kancleris

Ramūnas Dilba

V. Pumputis, tel. (8 5) 239 3890, el. p. vidmantas.pumputis@sumin.lt

---

² <https://www.econstor.eu/handle/10419/209622>